

Spis treści

Wstęp	5
Rozkład materiału i plan dydaktyczny	8
I. Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię	36
1. Bóg stwarza	36
2. „Ponętne” piękno	43
3. Świat mówi o Bogu	50
4. Pierwszy człowiek na ziemi	54
5. Mój „brat” szympanś – czyli rzecz o ewolucji	59
6. Spoglądam oczami Boga – na siebie i na świat	70
7. Patrząc z nieba ku ziemi – rzecz o aniołach	77
8. Człowiek i eksperyment w nauce	83
9. Wszechświat – Boski porządek	86
10. Ikona – okno na świat Boży	89
II. Potrzeba tylko jednego	92
11. Relacja człowieka z Bogiem. Religia i wiara	92
12. Inne religie – „iskry światła”	99
13. Współczesny Żyd w rozmowie z Jezusem	105
14. Pielgrzymka na wschód – islam a chrześcijaństwo	111
15. Zrozumieć Hindusa	119
16. Pragnienia buddysty	122
17. Dialog z innymi religiami a ekumenizm	125
18. Aktualność nauki Chrystusa	129
III. Bóg, Odkupiciel człowieka	134
19. Dlaczego mamy cierpieć za grzech Adama?	134
20. Grzech – błogosławiona wina	139
21. Tajemnica ludzkiej słabości	143
22. Czy dobro jest zawsze dobre?	150
23. Kult materii	153
24. O wielkiej roli kobiety	157
25. Czy wystarczy przestrzegać przykazania – „Nie zabijaj”?	161
26. Życie czy śmierć? Decyzja należy do Ciebie?	161
27. Kara śmierci a zapłata za zbrodnie	169
28. Wojna: człowiek przeciwko człowiekowi	173

29. Patologie społeczne.....	179
30. Alkohol i narkotyki – pierwszy krok do ubezwłasnowolnienia ..	183
31. Sekty – „super” wielu poglądów.....	187
32. Nowe ruchy religijne – odejście od chrześcijaństwa	192
33. Wierność przymiotem Boga – Bóg Odkupicielem człowieka....	199
IV. Królestwo Boże jest w nas.....	203
34. Nie pozwól, aby zniszczono twoją przyszłość.....	203
35. Czas, by pisać testament.....	208
36. Najtrudniej jest rządzić samym sobą	213
37. Maryja, nasza Matka i Wspomożycielka.....	216
38. Sumienie „wewnętrznym sanktuarium” człowieka.....	222
39. Rodzina miejscem kształtowania sumienia	225
40. Dziedzictwo kultury sprawą sumienia.....	229
41. Normy życia społecznego.....	232
42. Czy w demokracji można szukać prawdy?	238
43. Moje obowiązki wobec Ojczyzny.....	247
44. Miłość do ubogich	252
45. Chrześcijański poradnik biznesmena	255
46. Europa i chrześcijaństwo.....	258
V. Życ Ewangelią w świecie	268
47. Różaniec – skarb, który należy odkryć	268
48. Życie, śmierć i co dalej?.....	277
49. Oczekiwanie na przychodzącego Boga	283
50. Radość Bożego Narodzenia	286
51. Wielki Post – czas katharsis.....	289
52. Kościół nawracający się – rekolekcje wielkopostne.....	292
53. Wielkanoc – labirynt znaków i słów	295
54. „Ja jestem z wami, aż do skończenia świata”	299
55. Maj – czas szczególnej czci Maryi	304
56. Miłość Serca Jezusowego	314

Cytaty perykop biblijnych pochodzą z „Bibli warszawsko-praskiej” w przekładzie bp. Kazimierza Romaniuka oraz z internetowego wydania „Biblii Tysiąclecia”.

Wstęp

Podręcznik metodyczny, który oddajemy do rąk nauczycieli religii, jest nieodłącznym uzupełnieniem podręcznika do nauki religii dla klasy II liceum i technikum pt. *Być świadkiem Zmartwychwstałego w świecie*.

Podręczniki te są zgodne z nową *Podstawą Programową Katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce*, zatwierdzoną 8 marca 2010 r. i powstałymi w oparciu o nią ogólnopolskimi programami nauczania religii w liceum: *Świadek Chrystusa* nr AZ-4-01/10 z 9 VI 2010 r. oraz w technikum: *Świadek Chrystusa* nr AZ-6-01/10 z 9 VI 2010 r.

Podręcznik metodyczny, analogicznie jak podręcznik ucznia, składa się z pięciu rozdziałów (nie z siedmiu, jak proponuje *Podstawa Programowa*, gdyż zagadnienia dotyczące wiary zamieszczone zostały w podręczniku do kl. I).

W pierwszym rozdziale, zatytułowanym „Na początku stworzył Bóg niebo i ziemię...” zawarte są treści dotyczące dzieła stworzenia. Kolejny, drugi rozdział pt. „Potrzeba tylko jednego” zawiera tematykę z zakresu religiologii, ukazującą relacje człowieka z Bogiem w różnych religiach. Wykładnia zagadnień moralnych i diagnoza zagrożeń, jakie czyhają na człowieka, zawarte są w rozdziale trzecim, noszącym tytuł „Bóg, Odkupiciel człowieka. Rozdział czwarty, pt. „Królestwo Boże jest w nas” porusza najważniejsze kwestie z zakresu katolickiej nauki społecznej.

Natomiast w rozdziale piątym, zatytułowanym „Życ Ewangelią w świecie” zostały wskazane drogi życia według Ewangelii, w rytmie wybranych obchodów roku liturgicznego, w których obecny jest sam Bóg.

Struktura podręcznika metodycznego

Niniejszy podręcznik metodyczny zawiera propozycje realizacji każdej z jednostek lekcyjnych zawartych w podręczniku ucznia. Ma on stanowić inspirację do przeprowadzenia lekcji w sposób atrakcyjny, angażujący uczniów, z użyciem różnicowanych metod aktywizujących.

Każda jednostka lekcyjna w podręczniku metodycznym zawiera następujące elementy:

1. **Cele lekcji** sformułowane jako wymagania ogólne.
2. **Wymagania szczegółowe** obejmują treści nauczania sformułowane w obowiązującym w nowej *Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego* języku efektów kształcenia.

3. **Pojęcia i postaci** kluczowe dla danego tematu.
4. **Wartości**, jakie powinni uczniowie przyswoić w czasie każdej lekcji.
5. **Ogólny schemat lekcji**.
6. Propozycję realizacji danej jednostki z uwzględnieniem **korelacji międzyprzedmiotowej** w edukacji szkolnej.
7. **Inne możliwości realizacji**.
8. **Alternatywne teksty** do wykorzystania podczas lekcji.

Ufamy, że zarówno początkujący, jak i doświadczeni katecheci znajdą w tak skonstruowanym podręczniku metodycznym przydatną pomoc w przygotowaniu zajęć, w oparciu o treści zawarte w podręczniku ucznia. Zamieszczone w podręczniku metodycznym sposoby przeprowadzenia lekcji zostały ujęte jako propozycje dla katechetów, co nie wyklucza inwencji twórczej. Mają temu służyć alternatywne możliwości realizacji celów katechetycznych, a także dodatkowe materiały do wykorzystania na lekcji, które sprawiają, że korzystanie z podręcznika metodycznego nie musi ograniczać aktywności i kreatywności nauczycieli, a może tę aktywność wspomagać i inspirować.

Każda jednostka lekcyjna zawiera konkretne propozycje użycia metod aktywizujących. Doświadczenie wskazuje, że stosowanie metod nauczania zwiększających aktywny udział osób biorących udział w zajęciach dydaktycznych ma istotny wpływ na ich samodzielne dochodzenie do wiedzy, co powoduje, że staje się ona bardziej trwała. Metody aktywizujące umożliwiają także zaangażowanie wszystkich uczniów w przebieg lekcji, pogłębiają ich umiejętności pracy w grupie oraz uczą wyrażania własnych sądów i argumentowania.

Materiały dodatkowe, załączniki, tabele oraz inne teksty do pracy indywidualnej i grupowej są załączone na płycie CD oraz dostępne na portalu katechetycznym, co niewątpliwie przyspieszy przygotowanie się do lekcji i ułatwi wydruk materiałów pomocniczych dla uczniów.

Portal katechetyczny

Jako uzupełnienie treści nowych podręczników proponujemy stronę internetową www.portalkatechetyczny.pl – rodzaj wirtualnej teczki pomocy katechetycznych, w której materiały dopasowane są dokładnie do podręczników i danej jednostki lekcyjnej dla każdej klasy oraz każdego poziomu nauczania. Doborem, opracowaniem i publikacją materiałów zajmuje się zespół redakcyjny portalu i autorzy poszczególnych podręczników.

Na portalu katechetycznym można znaleźć między innymi:

- konспекty lekcji/katechez
- karty pracy,
- prezentacje multimedialne,
- pliki video i dźwiękowe,
- teksty uzupełniające,
- materiały zdjęciowe,
- pomoce dodatkowe, np. krzyżówki, testy.

Możliwe będzie także umieszczanie przez katechetów własnych komentarzy i materiałów, do czego serdecznie zachęcamy. Moderowane forum dla nauczycieli ma umożliwić wymianę doświadczeń, opinii oraz zamieszczanie sugestii dotyczących ulepszeń portalu i materiałów, które się na nim znajdują. Pomocne w tym mogą być konsultacje w trybie pytań poprzez e-mail oraz w czasie rozmowy on-line z autorami podręczników oraz administratorami portalu.

Portal jest podzielony na część ogólnie dostępną oraz, po zalogowaniu na część przewidzianą dla katechetów korzystających z poradników metodycznych, wydanych do podręczników naszej serii.

Zapraszamy nauczycieli religii do aktywnego i krytycznego korzystania z przygotowanych pomocy: podręcznika metodycznego i portalu katechetycznego. Z nadzieją oczekujemy także na informacje zwrotne i wszelkie uwagi, które pomogą w udoskonalaniu pakietu edukacyjnego, aby lepiej był realizowany nadrzędny cel katechezy, którym jest spotkanie z Jezusem, zjednoczenie z Nim, a także głęboka z Nim zażyłość. (CT 5, PDK 21).

Mamy nadzieję, że realizacja propozycji metodycznych, a także zaangażowanie nauczycieli religii i ich osobiste świadectwo wiary, będą kształtowały w uczniach postawę świadków Chrystusa Zmartwychwstałego w świecie. Liczymy także, że przygotowane materiały staną się narzędziem Nowej Ewangelizacji, tak potrzebnej współcześnie, a realizującej się także podczas szkolnych lekcji religii.

Autorzy